

HANDLINGSPLAN FOR MONUMENTOMRÅDET

Indledning

Monumentregørelsen danner afsæt for en 5-årig handlingsplan for monumentområdet 2005-09. De anførte forslag og synspunkter skal ses i sammenhæng med kommunens overordnede politikker, og under alle omstændigheder skal hele monumentområdet tænkes ind i resten af byrummets æstetiske og funktionelle program.

Erhvervelser

Der sikres en kvalitativ og dækkende håndtering af procedureerne omkring en erhvervelse gennem helhedsplanlægning, inspirerende midlertidige tiltag, proaktive indsatser og nytænkende løsningsmetoder. Dette skal ske gennem et symbiotisk samarbejde mellem kreative fagfolk, og visionerne skal realiseres gennem opbygning af økonomiske og meningsdannende partnerskaber og netværk.

Helhedsplanlægning

Der er behov for en helhedsplanlægning i forhold til hele kvarterer eller bydele ud fra overordnede begreber. Eksterne samarbejdspartnere, herunder borgere og meningsdannere, kan inddrages i denne dialog. Ved nyanlæg eller omdannelse af pladser og grønne områder tænkes monumentet ind i det givne byrum på et tidligt stadium, så udformningen af stedets kunstneriske udsmykning bliver en integreret del af byrummet.

Mål for 2005

Inden udgangen af 2005 er der udarbejdet kriterier og regelsæt for såvel "passive" som "aktive" erhvervelser. Der foreligger endvidere en systematisk kortlægning med vurderinger af ønsket om at udsmykke specifikke steder eller decideret "forsømte" områder.

Midlertidige tiltag

Tiltag af midlertidig art skal ikke blot imødekommes, men stimuleres aktivt. For at skabe interesse og debat omkring den kunstneriske udsmykning i byrummet iværksættes forskellige synlige tiltag, f.eks. hvert andet eller hvert tredje år, hvor en enkelt eller flere kunstnere bliver inviteret til at udstille deres værker i byrummet. Sommerperioden er oplagt, men også forårs- og efterårsperioderne kan bruges. Der kan anslås et bestemt indholdsmæssigt tema, eller der kan tages udgangspunkt i stoflighed og farver. Omvendt kan man appellere til forskelligheden med udgangspunkt i de problematikker og udfordringer, byrummet byder på. Man kan vælge københavnske kunstnere, der er fortrolige med deres by, eller kunstnere fra andre lande og verdensdele, der forholder sig til det københavnske byrum med friske øjne.

Fra gang til gang tages der beslutning om, hvilket satsningsområde, der skal prioriteres. Der udskrives med jævne mellemrum idékonkurrencer til konkrete projekter eller temaer. Der skabes sammenhænge, hvor også

den eksperimenterende og debatskabende kunst kommer til orde. Der holdes et vågent øje med, hvorledes de teknologiske landvindinger kan befordre nye udtryk i den offentlige udsmykning.

Betragter man hele det københavnske byrum som udstillingsrum, kan der fra gang til gang vælges forskellige steder, for at sætte fokus på en bydel, et område, en park eller en plads. Et år kunne det være Rådhuspladsen, et andet Grøndalsparken eller Valbyparken.

Mål for 2006-07

Inden udgangen af 2006 foreligger en detaljeret plan for et midlertidigt tiltag på monumentområdet, som skal afvikles i løbet af 2007. Endvidere foreligger der forslag til kommende, tilbagevendende events af midlertidig karakter, som året forinden beskrives og planlægges i detaljer, herunder også de skiftende lokaliteter.

Placering

Nye mindesmærker

Der kan opstå ønske om at hædre en afdød, kendt person eller en skelsættende begivenhed med et mindesmærke, enten spontant eller i anledning af et jubilæum.

Mål for 2007-09

Inden udgangen af 2007 foreligger der en ønskeliste over personer eller begivenheder, der udgør et potentiale til et mindesmærke. I løbet af 2008 udskrives og afvikles en åben idékonkurrence om potentielle mindeværdige begivenheder og personer, og inden udgangen af 2009 har en række indbudte billedkunstnere indsendt forslag til et eller flere monumenter, som over en årrække vil blive søgt realiseret under forudsætning af, at der kan opnås ekstern finansiering. Det er i denne sammenhæng vigtigt at give plads til den eksperimenterende og debatterende del af samtidskunsten.

Temaområder

Der tilstræbes en helhedsplanlægning med udgangspunkt i byens særlige struktur. Her er havneløbet, fæstningsringens parker, middelalderbyens pladser, brokvartererne og yderkvartererne oplagte ledetråde i den overordnede planlægning. Tilgangen kan være enten æstetisk eller stedsspecifik, eller begge dele på en gang. Tiden er derimod nok løbet fra tanken om ”en nationalt formet helhed”.

Mål for 2008

Inden udgangen af 2008 foreligger en kortlægning af de enkelte bydele eller kvarterer med en vurdering af, om det er ønskværdigt at samle visse monumentgrupper på særligt udvalgte steder.

Ændringer i et monuments placering

Ved ændringer i et monuments placering skal der tages hensyn til såvel æstetiske som betydningsmæssige faktorer. For ikke-stedspecifikke eller ikke-fortællende, ikke-repræsentative monumenter, dvs. kunstværker, der kun henviser til sig selv, kan placeringen med mellemrum ændres, ud fra den betragtning, at de er udstillingsgenstande i det offentlige byrum. Nye omgivelser og sammenhænge giver nye oplevelser. En sådan rotationsordning skal dog være undtagelsen fra normen, alene ud fra et økonomisk aspekt (omkostninger ved flytning, fundamentering m.m.). Udrangering af monumenter eksisterer som hovedregel ikke. Den optimale placering ud fra de givne præmisser findes i hvert enkelt tilfælde. Den formidlingsmæssige side styrkes, så monumenternes kunstneriske og betydningsmæssige indhold på bedste vis kan blive rehabiliteret.

Mål for 2006

Inden udgangen af 2006 udarbejdes en overordnet plan med henblik på eventuelle ændringer i placering, herunder forslag til hvilke monumenter, der med fordel ville kunne indgå i en "rotationsordning" hen over en 3-5-årig periode. Denne ordning, der må betragtes som et forsøg, sættes løbende i værk, så der hvert år vil være 2-3 monumenter, der får en ny plads. Planen indeholder forslag til forbedring af en række monumenters placering. I takt med, at ændringerne sættes i værk, styrkes formidlingen omkring dem, således at forsøget også tjener det formål at være debatskabende.

Bevaring

På det konserveringsmæssige område ligger jævnlige, professionelle og gennemgribende syn til grund for en langtidsplanlægning, så evt. restaureringer kan foretages, inden det bliver for sent eller for dyrt.

Mål for 2006-08

I perioden 2006-08 foretages en gennemgribende synsforretning sammen med en faguddannet konservator eller konserveringstekniker. Denne munder ud i en rapport, der danner grundlag for en prioritering mellem akutte og mere langsigtede restaureringsopgaver.

Formidling

Formidlingsmæssigt ligger der et stort potentiale i den skriftlige og mundtlige formidling som supplement til de elektroniske medier. I forlængelse af formidlingen på hjemmesiden anvendes det samme stof

fra tid til anden i bearbejdet form som kronikker og artikler i dagspressen eller tidsskrifter. Der udgives endvidere mindre trykte publikationer af formidlingsmæssigt indhold, f.eks. foldere, som vil nå borgere, der ikke er brugere af Internettet. Indholdsmæssigt kan de rangere fra oversigter over enkelte bydeles monumenter over turforslag og kort med indtegnede ruter til programmer for publikumsarrangementer som foredrag og omvisninger.

Mål for 2005

Inden udgangen af 2005 foreligger der en plan for påtænkte aktiviteter af formidlingsmæssig art for 2006, som evt. kan medtages i naturvejledernes aktivitetskalender og folder. Fra 2006 udgives der årligt mindst én turfolder med forslag til monumentruter. Disse skal foreligge også i netbaserede udgaver.

Ekstern rådgivning

Samarbejdet med andre forvaltninger, ikke mindst Kultur- og Fritidsforvaltningen, bør styrkes, f.eks. er en tæt dialog med Københavns Kulturfonds Billedkunstneriske Udvalg af stor betydning. På lignende måde kan en fokusgruppe af (skiftende) eksperter og meningsdannere være nyttig at konsultere fra tid til anden.

Mål for 2005

Inden udgangen af 2005 er et samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen, Københavns Kulturfonds Billedkunstneriske Udvalg formaliseret i bestræbelserne for at harmonisere kommunens tiltag og retningslinjer på det kunstneriske område. Fokusgruppen inddrages løbende i forbindelse med brændende spørgsmål og særlige events som rådgivende og inspirerende organ.

Økonomi

Gennem langtidsplanlægning effektiviseres området. Der udvikles modeller for økonomisk samarbejde med såvel indenlandske som udenlandske interessenter til realisering af events m.m. Man kan forestille sig fællesprojekter som udveksling af monumenter eller vandrestillinger. Der arbejdes med sponsorater og fundraising.

Mål for 2005

Inden udgangen af 2005 er etableret et udbygget netværk med øvrige monumentansvarlige fra ind- og udland med henblik på dels erfaringsudveksling, dels fælles planlægning af større formidlings- og udstillingsmæssige tiltag, herunder arbejdet med fælles fundraising. I forbindelse med de øvrige dele af handlingsplanen, hvori indgår restaureringer, events, erhvervelser m.m., opereres inden for budgetrammerne eller med afsæt i ekstern finansiering.